EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.5.30.
COM(2012) 304 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Dánia 2012. évi nemzeti reformprogramjáról

és a Dánia 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó konvergenciaprogramjáról szóló tanácsi véleményről

{SWD(2012) 304 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Dánia 2012. évi nemzeti reformprogramjáról

és a Dánia 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó konvergenciaprogramjáról szóló tanácsi véleményről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására[3],

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira[4],

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án jóváhagyta az Európai Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a foglalkoztatást és növekedést célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia a gazdaságpolitikák fokozott összehangolása révén azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken fellépésre van szükség annak érdekében, hogy Európa növelhesse a fenntartható növekedés és a versenyképesség területén rejlő lehetőségeit.

---

1 HL L 209., 1997.8.2., 1. o.
2 HL L 306., 2011.11.23., 25. o.
3 COM(2012) 304 final
4 P7_TA(2012)0048 és P7_TA(2012)0047

(2) A Tanács 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot[5], melyek együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.

(3) A Tanács 2011. július 12-én ajánlást fogadott el Dánia 2011. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményt nyilvánított Dánia 2011–2014 közötti időszakra vonatkozó, aktualizált konvergenciaprogramjáról.

(4) A Bizottság 2011. november 23-án elfogadta a második éves növekedési jelentést, amely az Európa 2020 stratégiára épülve elindítja az előzetes és integrált gazdaságpolitikai koordináció második európai szemeszterét. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2012. február 14-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést[6], amelyben Dániát azon államok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra kerül sor.

(5) Az Európai Tanács 2012. március 2-án jóváhagyta a pénzügyi stabilitás, a költségvetési konszolidáció és a növekedést ösztönző intézkedések biztosítására irányuló prioritásokat. Hangsúlyozta, hogy differenciált és növekedést elősegítő költségvetési konszolidációt kell végrehajtani, helyre kell állítani a gazdaságnak történő hitelnyújtás normál feltételeit, ösztönözni kell a növekedést és a versenyképességet, kezelni kell a munkanélküliséget és a válság társadalmi következményeit, valamint korszerűsíteni kell a közigazgatást.

(6) Az Európai Tanács 2012. március 2-án arra is felkérte az Euró Plusz Paktumban részt vevő tagállamokat, hogy vállalásaikat kellő időben nyújtsák be ahhoz, hogy azokat stabilitási vagy konvergenciaprogramjukba, valamint nemzeti reformprogramjukba beépíthessék.

(7) Dánia 2012. április 30-án benyújtotta a 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó konvergenciaprogramját és a 2012. évi nemzeti reformprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes felülvizsgálatában[7] megállapította, hogy Dánia belső és külső egyensúlyhiánnyal küzd, mely azonban nem túlzott mértékű.

(8) A 2012. évi konvergenciaprogramnak az 1466/97/EK tanácsi rendelet szerinti értékelése alapján a Tanács véleménye szerint a programban szereplő költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A GDP növekedését 2012-ben 1,2 %-osra és 2013-ban 1,5 %-osra előrejelző forgatókönyv nagyjából megfelel a Bizottság tavaszi előrejelzésének, mely szerint a GDP 1,1 %-kal illetve 1,4 %-kal növekedik. Ennek megfelelően a költségvetési hiányok enyhén kisebbek a konvergenciaprogramban (a GDP 4,0 %-a és 1,8 %-a 2012-ben illetve 2013-ban, a Bizottság 2012. évi tavaszi előrejelzésében szereplő, a GDP 4,1 %-át és 2,0 %-át kitevő értékhez képest). A programban körvonalazott költségvetési stratégia

---

5 A Tanács 2012. április 26-i 2012/238/EU határozata.
6 COM(2012) 68 final
7 SWD(2012) 153 final

célja a túlzott hiány 2013-ig történő korrekciója és 2020-ban a középtávú költségvetési cél elérése, legalábbis a strukturális egyenlegét tekintve kiegyensúlyozott költségvetés formájában. A program ezáltal megerősíti az előző középtávú költségvetési célt, mely megfelelően tükrözi a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeit. A tervezett államháztartási hiány 2013-ban összhangban áll a túlzott hiány időben történő korrekciójával, és az (újraszámított) strukturális költségvetési egyenleg[8] alapján az arra az évre tervezett költségvetési kiigazítás megfelel a túlzotthiány-eljárás keretében 2010 júliusában kiadott tanácsi ajánlásnak. A konszolidációs pálya a korábban tervezetthez képest későbbre tolódott és jelentős erőfeszítésre van szükség 2013-ban a szükséges strukturális kiigazítás biztosítása érdekében. Annak a kockázata, hogy 2013-ban Dánia nem éri el a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, alacsony, a Bizottság 2012. évi tavaszi előrejelzése szerint a költségvetési hiány várhatóan a GDP 2,0 %-a lesz. Az (újraszámított) strukturális költségvetési egyenleg alapján 2013-tól a strukturális költségvetési egyenleg várható költségvetési javulása nem éri el a Stabilitási és Növekedési Paktumban a GDP 0,5 %-ában meghatározott értéket. Ugyanakkor az államháztartási kiadások növekedési rátája, figyelembe véve a diszkrecionális bevételi intézkedéseket, várhatóan összhangban lesz a Stabilitási és Növekedési Paktumban meghatározott kiadási referenciaértékkel. A költségvetési hiány egy részét úgy finanszírozzák, hogy csökkentik a kormány Dán Nemzeti Banknál levő tartalékait. Dánia bruttó államadóssága várhatóan a GDP 46,5 %-áról (2011) a GDP 41,1 %-ára csökken 2015-ben, jóval a GDP 60 %-a alá.

(9) A munkaerőkínálat növelése Dánia számára kulcsfontosságú a jövőbeni jólét és a költségvetési fenntarthatóság biztosítása érdekében. 2011-ben Dánia lezárta az önkéntes előrehozott nyugdíjrendszerre irányuló ambiciózus reformot, előrehozta a törvényes nyugdíjkorhatár korábban tervezett megemelését és a várható élettartamhoz kapcsolását. A figyelmet most a rokkantsági nyugdíjrendszerek és a támogatott foglalkoztatási (rugalmas munkahely) programok reformjára kell fordítani. A kormány javaslatot terjesztett elő az e területet érintő reformra vonatkozóan, melyet késedelem nélkül végre kell hajtani. Kezelni kell a foglalkoztatási mutatók terén a migráns háttérrel rendelkezők és a többi munkavállaló közötti egyre növekvő szakadékot.

(10) Dániában a munkatermelékenység növekedése az utóbbi évtizedekben lelassult, ennek egyik oka az oktatási rendszer viszonylag gyenge teljesítménye. Annak ellenére, hogy jelentős összegeket fordítanak az oktatásra, Dániában az iskolai oktatás minősége – az OECD PISA-felmérése alapján – csupán átlagosnak nevezhető. Továbbá, a hallgatók más tagállamokhoz képest általában később fejezik be tanulmányaikat és a szakképzési intézményekből lemorzsolódók aránya viszonylag magas. Az ezen a területen jelentkező kihívások megoldása érdekében a kormány új intézkedések egész sorát jelentette be mind a kötelező, mind a középfokú oktatásra vonatkozóan. A 2012. évi költségvetés szociális záradékok közbeszerzési felhívásokba való belefoglalását is támogatja, valamint az olyan intézkedéseket, amelyek a rendelkezésre álló gyakornoki helyek számának növelése érdekében pénzügyileg vonzóvá teszik a magánvállalkozások számára a gyakornoki helyek felkínálását. A gyakornoki helyek számának növelése témája a tripartit tárgyalásoknak és egy tárcaközi bizottság munkájának is.

---

[8] A Bizottság szolgálatai által a programban megadott információk alapján a közös módszertannak megfelelően újraszámított, egyszeri és ideiglenes intézkedésektől mentes, ciklikusan kiigazított egyenleg.

(11) A termelékenység lassú növekedésének egy másik lehetséges oka, hogy Dániában viszonylag gyenge a verseny. 2011-ben versenycsomagot fogadtak el, mely elsősorban az építési ágazatra, a kiskereskedelmi ágazatra, valamint az egészségügyi szolgáltatásokra és a közszolgáltatásokra irányult. A lehetséges új intézkedések tekintetében jelenleg vizsgálják a versenyt a taxik és a közlekedési szolgáltatások terén, valamint a gyógyszertárak liberalizálását. A regionális és helyi önkormányzatokkal jelenleg tárgyalás alatt áll a városi és regionális közbeszerzések növelésének kérdése. E tekintetben egy kormánybizottság nemrég megállapította, hogy a dán versenytörvényt meg kell erősíteni, valamint azt is, hogy a jogsértésekre kivetett szankciók jelenleg túl gyengék ahhoz, hogy visszatartó erővel bírjanak. Tekintettel arra, hogy az utóbbi évben csak néhány konkrét kezdeményezésre került sor, további lépésekre van szükség e kihívás megfelelő kezelése érdekében.

(12) Amint azt az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes felülvizsgálat is megerősítette, a háztartások magas bruttó adóssága – a kötelezettségeket jelentősen meghaladó eszközökkel – bizonyos mértékben a dán gazdaság strukturális tényezője. A háztartások magas bruttó adóssága aggodalomra ad okot, mivel az ingatlanpiaci fejlemények miatt az adósság túllépte a strukturális tényezőkkel magyarázható szintet. Továbbá, a jelzálogkölcsönök összetétele 2003 óta megváltozott: a fix kamatozású, részletekben visszafizetendő kölcsönökkel szemben egyre nagyobb teret nyernek a változó kamatozású, halasztott részletfizetésű kölcsönök. Egy bizonyos adósságszinten a háztartások ezért manapság jobban ki vannak téve a kamatlábváltozásoknak és az ingatlanár-fluktuációknak, mint egy évtizede. Ez nagyobb potenciális kockázatot jelent a pénzügyi és gazdasági stabilitásra nézve. Dániában a jelzálogrendszer gyenge pontjainak kezelésére irányuló intézkedéseket hoztak. Emellett a Vállalkozási és Növekedésügyi Minisztérium jelenleg a háztartások eszközeinek és kötelezettségeinek megoszlását, valamint a háztartások különböző gazdasági sokkhelyzetekkel szembeni sérülékenységét vizsgálja. Ugyanakkor fontolóra kellene venni az ingatlanpiacon középtávon jelentkező prociklikus fejlemények megelőzését szolgáló intézkedéseket is, lehetőleg az ingatlanérték-adó tényleges piaci értékekhez való hozzáigazítása révén. A helyi telekérték-adó éves növekedésének felső korlátjának megszüntetése is gátolhatja a későbbi prociklikus hatásokat. Az ilyen intézkedéseket fokozatosan kell bevezetni, figyelembe véve, hogy jelenleg szükség van az ingatlanpiac stabilizálására.

(13) Dánia számos vállalást tett az Euró Plusz Paktum keretében. Ezek a vállalások – valamint a vállalások 2011-ben ismertetett végrehajtása – a foglalkoztatás növelésére, a versenyképesség javítására, az államháztartás fenntarthatóbbá tételére és a pénzügyi stabilitás megerősítésére irányulnak. A Bizottság értékelte az Euró Plusz Paktum keretében tett vállalások végrehajtását. Az ajánlásokban figyelembe vette az értékelés eredményeit.

(14) Az európai szemeszter kontextusában a Bizottság átfogó elemzésnek vetette alá Dánia gazdaságpolitikáját. A Bizottság értékelte a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, és részletes felülvizsgálatot készített. Figyelembe vette nemcsak a programok Dánia fenntartható költségvetési és társadalmi-gazdasági politikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy a jövőbeli nemzeti döntéseknél uniós szempontok beépítésével kell megerősíteni az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását. A Bizottság európai szemeszter keretében tett ajánlásait az alábbi 1–5. ajánlások tükrözik.

(15) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Dánia konvergenciaprogramját, és arról alkotott véleményét[9] mindenekelőtt az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

(16) A Bizottság részletes felülvizsgálatának és ezen értékelés eredményeinek fényében a Tanács megvizsgálta Dánia 2012. évi nemzeti reformprogramját és Dánia konvergenciaprogramját. A Tanács 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait mindenekelőtt az alábbi 3., 4. és 5. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, HOGY Dánia a 2012–2013 közötti időszakban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Terv szerint hajtsa végre a költségvetési stratégiát a túlzott hiány 2013-ig való korrigálása érdekében és tegye meg a túlzotthiány-eljárás keretében kiadott tanácsi ajánlásokban meghatározott éves átlagos strukturális kiigazítást. Ezt követően tegyen megfelelő erőfeszítést a strukturális kiigazításra a középtávú költségvetési cél (MTO) felé történő megfelelő mértékű előrehaladás érdekében, ideértve a kiadási referenciaérték elérését.

2. Tegyen további lépéseket a hosszú távú munkaerőkínálat növelése érdekében a rokkantsági nyugdíjrendszerek reformjával, a támogatott foglalkoztatási programokat (rugalmas munkahely rendszer) irányítsa célzottabban a csökkentett munkaképességű személyekre, és javítsa a migráns háttérrel rendelkezők foglalkoztathatóságát.

3. Késedelem nélkül hajtsa végre a bejelentett intézkedéseket az oktatási rendszer költséghatékonyságának javítása, a – különösen a szakképzés területén jelentkező – lemorzsolódási arány csökkentése, valamint a gyakornoki helyek számának növelése érdekében.

4. Tegyen további erőfeszítéseket a versenyakadályok lebontására, különösen a helyi szolgáltatások terén, a kiskereskedelemben és az építési ágazatban, többek között a szolgáltatások önkormányzati és regionális beszerzésének verseny előtti további megnyitásával és biztosítson elégségesen visszatartó erejű versenyjogi szankciókat.

5. Mérlegeljen további preventív intézkedéseket az ingatlanpiac és a pénzügyi rendszer középtávú stabilitásának erősítése érdekében, figyelembe véve a Vállalkozási és Növekedésügyi Minisztérium folyamatban levő, a háztartások eszközeinek és kötelezettségeinek megoszlását vizsgáló tanulmányának eredményeit, és felülvizsgálva az ingatlanértékadó- és a helyi telekértékadó-rendszert.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

[9] Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.